

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHAN ĐÌNH NGUYỄN

**GIẢI PHÁP MỞ RỘNG CHO VAY ĐỐI VỚI
DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ TẠI NGÂN HÀNG
TMCP Á CHÂU – CHI NHÁNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

THÁI NGUYÊN - 2012

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết của đề tài nghiên cứu.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu nghiên cứu chung.....	2
2.2. Mục tiêu nghiên cứu cụ thể.....	2
3. Phạm vi nghiên cứu.....	3
3.1. Nội dung nghiên cứu.....	3
3.2. Vùng nghiên cứu.....	3
3.3. Thời gian nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của đề tài	3
5. Kết cấu của luận văn	4
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ TÍN DỤNG NGÂN HÀNG VÀ KHẢ NĂNG TIẾP CẬN TÍN DỤNG CỦA DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ	5
1.1. Cơ sở lý luận về tín dụng ngân hàng.....	5
1.1.1. Khái niệm.....	5
1.1.2. Đặc điểm của tín dụng ngân hàng.....	6
1.1.3. Vai trò của tín dụng ngân hàng đối với sự nghiệp phát triển kinh tế xã hội của một quốc gia.	7
1.1.4. Phân loại tín dụng ngân hàng.....	8
1.1.5. Nội dung cơ bản tín dụng của ngân hàng thương mại.....	10
1.1.6. Các yếu tố ảnh hưởng tới khả năng mở rộng cho vay doanh nghiệp vừa và nhỏ của ngân hàng.....	12
1.2. Đặc điểm của doanh nghiệp vừa và nhỏ	13
1.2.1. Khái niệm doanh nghiệp vừa và nhỏ	13
1.2.2. Một số đặc trưng của doanh nghiệp vừa và nhỏ	14
1.2.3. Những yếu tố bên ngoài ảnh hưởng tới khả năng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	14

1.2.4. Các chỉ tiêu tài chính đánh giá khả năng tiếp cận vốn vay của doanh nghiệp.....	17
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài.....	24
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	29
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	29
2.2. Phương pháp thu thập thông tin	29
2.2.1. Thông tin thứ cấp	29
2.2.2. Thông tin sơ cấp:.....	30
Thông tin sơ cấp được thu thập như sau	30
2.3. Mô hình và chỉ tiêu phân tích.....	37
2.3.1. Mô hình nghiên cứu	37
2.3.2. Chỉ tiêu nghiên cứu	37
2.4. Phương pháp xử lý, phân tích số liệu.....	39
2.4.1. Phương pháp thống kê mô tả.....	39
2.4.2. Đánh giá độ tin cậy của thang đo và độ tin cậy của biến đo lường	40
2.4.3. Phân tích yếu tố (Factor Analysis).....	41
2.4.4. Mô hình Probit:	42
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG VIỆC TIẾP CẬN TÍN DỤNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TẠI ACB THÁI NGUYÊN.....	44
3.1 Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	44
3.1.1 Vài nét về Thái Nguyên	44
3.1.2. Ngân hàng Á Châu và Chi nhánh Thái Nguyên.....	46
3.1.2.1. Khái quát về ngân hàng Á Châu	46
3.1.2.2. Ngân hàng Á Châu chi nhánh Thái Nguyên	52
3.1.3 Tình hình cho vay đối với doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Thái Nguyên.....	55
3.1.3.1. Khái quát chung về tình hình huy động và cho vay tại Thái Nguyên..	55
3.1.3.2. Tổng quan về kết quả hoạt động của ACB Thái Nguyên	58
3.1.3.3. Thuận lợi	58
3.1.3.4. Hạn chế.....	59

3.2. Thực trạng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp vừa và nhỏ tại địa bàn Thái Nguyên.....	60
3.2.1. Thông tin về mẫu nghiên cứu.....	60
3.2.1.1. Các loại hình doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	60
3.2.1.2. Số năm hoạt động các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	61
3.2.1.3. Tổng tài sản của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	62
3.2.1.4. Doanh thu của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	63
3.2.1.5. ROA của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	64
3.2.1.6. ROE của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	66
3.2.1.7. Hệ số khả năng thanh toán của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	67
3.2.1.8. Hệ số nợ phải trả/ vốn chủ sở hữu của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	68
3.2.1.9. Hệ số khả năng trả lãi của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	69
3.2.1.10. Vòng quay khoản phải thu của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	70
3.2.1.11. Số lượng lao động của các doanh nghiệp vừa và nhỏ.....	71
3.2.1.12. Các lĩnh vực sản xuất kinh doanh.....	72
3.2.1.13. Phương án sản xuất kinh doanh.....	73
3.2.2. Đánh giá của các DNVVN về ngân hàng.....	75
3.2.2.1. Khả năng đáp ứng yêu cầu ngân hàng của DNVVN.....	75
3.2.2.2. Mức độ thuận tiện và đơn giản trong các quy định, thủ tục vay vốn.....	76
3.2.2.3. Yêu cầu về thế chấp của ngân hàng đối với DNVVN.....	77
3.2.2.4. Hỗ trợ của ACB Thái Nguyên đối với DNVVN.....	79
3.2.2.5. Thái độ của nhân viên ACB Thái Nguyên đối với DNVVN.....	80
3.2.2.6. Khả năng tiếp cận thông tin của ACB Thái Nguyên.....	81
3.2.2.7. Chính sách ưu tiên phát triển tín dụng cho DNVVN của ACB Thái Nguyên.....	82
3.2.2.8. Khả năng tiếp cận vốn vay của DNVVN.....	83
3.3. Kiểm định thang đo và phân tích nhân tố khám phá.....	84
3.3.1. Kiểm tra độ tin cậy thang đo:.....	84
3.3.2. Phân tích nhân tố khám phá.....	85
3.3.2.3. Điều chỉnh mô hình nghiên cứu khả năng tiếp cận vốn vay.....	86
3.4. Hồi quy probit – Xem xét khả năng tiếp cận vốn vay của DNVVN.....	87

CHƯƠNG 4: CÁC GIẢI PHÁP NHẪM MỞ RỘNG CHO VAY VỐN TÍN DỤNG ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ	92
4.1. Định hướng phát triển của ACB Thái Nguyên	92
4.2. Giải pháp mở rộng cho vay đối với doanh nghiệp vừa và nhỏ tại chi nhánh ACB Thái Nguyên.....	93
4.2.1. Về phía Doanh nghiệp vừa và nhỏ	93
4.2.2. Về phía ACB Thái Nguyên	94
4.3. Kiến nghị	96
4.3.1. Kiến nghị với chính phủ.....	96
4.3.2. Kiến nghị đối với doanh nghiệp vừa và nhỏ	98
4.3.3. Kiến nghị đối với ACB Thái Nguyên	99
KẾT LUẬN	106
TÀI LIỆU THAM KHẢO	x
PHỤ LỤC 1: BẢN ĐIỀU TRA	xii
PHỤ LỤC 2: MÔ TẢ CHUNG VỀ TỔNG THỂ NGHIÊN CỨU.....	xvii
PHỤ LỤC 3: KIỂM ĐỊNH THANG ĐO NHÓM BIẾN DOANH NGHIỆP	xviii
PHỤ LỤC 4: KIỂM ĐỊNH THANG ĐO NHÓM BIẾN NGÂN HÀNG	xix
PHỤ LỤC 5: PHÂN TÍCH NHÂN TỐ KHÁM PHÁ	xx
PHỤ LỤC 6: TỶ LỆ PHÂN BỐ CÁC CHỈ TIÊU.....	xxiii

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ACB	Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu
ACB Thái Nguyên	Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu, Chi nhánh Thái Nguyên
NHNN	Ngân hàng nhà nước
DNVVN	Doanh nghiệp vừa và nhỏ
CP	Cổ phần
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
NHTM	Ngân hàng thương mại
KH	Khách hàng
NH	Ngân hàng

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1: Bảng hỏi và thang đo.....	34
Bảng 2: Mô tả các chỉ tiêu nghiên cứu.....	37
Bảng 3: Tình hình huy động và cho vay trên địa bàn Thái Nguyên của các tổ chức tín dụng.....	56
Bảng 4: Kết quả hoạt động ACB Thái Nguyên (12/2011).....	58
Bảng 5: Các loại hình doanh nghiệp vừa và nhỏ	61
Bảng 6: Số năm hoạt động của doanh nghiệp.....	62
Bảng 7: Tổng tài sản	63
Bảng 8: Doanh thu	64
Bảng 9: ROA.....	65
Bảng 10: ROE	66
Bảng 11: Hệ số khả năng thanh toán.....	67
Bảng 12: Hệ số nợ phải trả / vốn chủ sở hữu	68
Bảng 13: Hệ số khả năng trả lãi	69
Bảng 14: Vòng quay khoản phải thu.....	70
Bảng 15: Số lượng lao động.....	71
Bảng 16: Các lĩnh vực sản xuất kinh doanh.....	72
Bảng 17: Phương án sản xuất kinh doanh.....	73
Bảng 18: Khả năng đáp ứng yêu cầu ngân hàng.....	75
Bảng 19: Quy định về thủ tục vốn vay của ngân hàng	76
Bảng 20: Yêu cầu về thế chấp của ngân hàng.....	78
Bảng 21: Sự hỗ trợ của ACB trong công tác tín dụng	79
Bảng 22: Thái độ của nhân viên ACB	80
Bảng 23: Khả năng tiếp cận thông tin.....	81
Bảng 24: Chính sách phát triển tín dụng.....	82
Bảng 25: Khả năng tiếp cận vốn vay	83
Bảng 26: Cronback' Alpha kiểm định độ tin cậy thang đo.....	84
Bảng 27: Mô tả 2 biến thành phần mới được tính toán từ nhóm biến DN	85
Bảng 28: Mô tả biến thành phần mới được tính toán từ nhóm biến ACB	86
Bảng 29: Mô hình hồi quy probit.....	88

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Sự cần thiết của đề tài nghiên cứu

Việt Nam là một nước đang phát triển. Theo thống kê hết năm 2010, cả nước có khoảng 540 nghìn doanh nghiệp vừa và nhỏ, chiếm 98% số lượng doanh nghiệp. Các doanh nghiệp vừa và nhỏ đóng góp tới hơn 40% GDP cả nước. Loại hình doanh nghiệp này không chỉ đóng góp đáng kể vào sự phát triển kinh tế của đất nước mà còn giúp tạo ra hơn 1 triệu việc làm mới mỗi năm, góp phần xóa đói giảm nghèo, tăng cường an sinh xã hội...Tính chung các doanh nghiệp vừa và nhỏ sử dụng trên 50% lao động xã hội. Chính phủ cũng đã ban hành nghị định 56/2009/NĐ-CP về giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ. Theo đó, khối doanh nghiệp này sẽ được hỗ trợ từ tài chính, thông tin, đào tạo nhân lực đến chính sách hỗ trợ để sử dụng khoa học công nghệ. Chính phủ cũng xác định đầu tư nguồn vốn phục vụ phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ là nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế của đất nước.

Thái Nguyên là tỉnh công nghiệp, trung tâm vùng trung du miền núi phía Bắc, tính đến thời điểm tháng 7/2010 toàn tỉnh có hơn 3000 doanh nghiệp vừa và nhỏ đăng ký kinh doanh và hoạt động tích cực trên các vùng miền của tỉnh, đóng góp lớn vào công cuộc xây dựng và phát triển của tỉnh Thái Nguyên, tạo công ăn việc làm và an sinh xã hội. Tuy nhiên, các doanh nghiệp vừa và nhỏ hiện còn gặp không ít khó khăn, trong đó khó khăn về vốn là luôn thường trực. Không thể phủ nhận là hiện nhu cầu vay của các doanh nghiệp vừa và nhỏ rất lớn. Do những khó khăn về quy mô, công nghệ, khả năng quản trị, khả năng tiếp cận thông tin, tài sản bảo đảm, lãi suất quá cao như hiện nay...nên các doanh nghiệp vừa và nhỏ vẫn rất khó tiếp cận được vốn vay.

Nhận biết được thực trạng và nhu cầu vốn tại thị trường Thái Nguyên, Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu (ACB) đã thành lập chi nhánh đầu tiên tại Thái Nguyên vào tháng 9 năm 2010. Là ngân hàng đến sau trên thị trường, ACB có nhiều bất lợi hơn so với ngân hàng đi trước. Vì vậy, ACB một mặt phải thăm dò tìm hiểu

thị trường, mặt khác phải nhanh chóng khai thác lợi thế công nghệ, sản phẩm và thương hiệu để chiếm lĩnh thị phần.

Xác định đối tượng khách hàng chính của mình là doanh nghiệp vừa và nhỏ. Song các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Thái Nguyên đa phần là đang có quan hệ với một hoặc nhiều ngân hàng thương mại khác trên địa bàn, tài sản bảo đảm ít hoặc đã thế chấp tại ngân hàng khác, nên thường không đáp ứng đủ điều kiện cấp tín dụng tại ACB. Vì thế để nhanh chóng chiếm lĩnh được thị trường, tiếp cận và xây dựng mối quan hệ với khách hàng mục tiêu, cần có nghiên cứu để chỉ ra những vướng mắc, tồn tại và đề ra các giải pháp để tháo gỡ. Chính vì vậy đề tài: ***“Giải pháp mở rộng cho vay đối với doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu – chi nhánh Thái Nguyên”*** được chọn để thực hiện.

2. Mục tiêu nghiên cứu

2.1. Mục tiêu nghiên cứu chung

Đề tài này được nghiên cứu nhằm tìm ra các yếu tố ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận vốn vay tại Ngân hàng Á Châu của các doanh nghiệp vừa và nhỏ để từ đó đưa ra các giải pháp giúp ngân hàng có thể đưa ra được các sản phẩm và chính sách phù hợp với doanh nghiệp vừa và nhỏ trên địa bàn, mặt khác cũng giúp doanh nghiệp có thể tiếp cận vốn vay dễ dàng hơn, để doanh nghiệp có thể mở rộng quy mô, đầu tư chiều sâu, nâng cao năng lực cạnh tranh...giúp doanh nghiệp phát triển.

2.2. Mục tiêu nghiên cứu cụ thể

- Tổng quan cơ sở lý luận về vốn vay tín dụng và doanh nghiệp vừa và nhỏ
  - Phân tích thực trạng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp vừa và nhỏ.
- Xác định các nhân tố ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận tín dụng của các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại thành phố Thái Nguyên.
- Xác định những khó khăn, vướng mắc trong việc cấp tín dụng cho doanh nghiệp vừa và nhỏ tại ACB.
  - Đề xuất các giải pháp để tăng khả năng tiếp cận tín dụng ngân hàng cho doanh nghiệp vừa và nhỏ.

3. Phạm vi nghiên cứu

3.1. Nội dung nghiên cứu

Do hạn chế về thời gian, kinh phí nên đề tài chỉ tập trung nghiên cứu các vấn đề liên quan tới việc cung cấp tín dụng của ACB trên địa bàn như: chính sách tín dụng dành cho doanh nghiệp vừa và nhỏ, thực trạng cho vay doanh nghiệp vừa và nhỏ tại ACB, các nhân tố ảnh hưởng tới khả năng tiếp cận tín dụng của doanh nghiệp, giải pháp cần đề xuất để các doanh nghiệp vừa và nhỏ tiếp cận vốn dễ dàng hơn. Việc nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng này được nhìn từ phía ngân hàng mà chưa nghiên cứu khi nhìn từ phía doanh nghiệp

3.2. Vùng nghiên cứu

Các doanh nghiệp vừa và nhỏ trên địa bàn thành phố Thái Nguyên

3.3. Thời gian nghiên cứu

Thời gian nghiên cứu của luận văn được tiến hành từ tháng 1 năm 2011 đến tháng 2 năm 2012, điều tra thực tế tháng 12 năm 2011

4. Những đóng góp của đề tài

Kết quả nghiên cứu của đề tài:

- Giúp ACB có cái nhìn tổng quan về thị trường tín dụng cho doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Thái Nguyên
- Xác định được những khó khăn vướng mắc trong việc cung cấp tín dụng cho doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu.
- Xác định được nhân tố chủ yếu có ảnh hưởng đến việc tiếp cận tín dụng của doanh nghiệp
- Đề xuất được những giải pháp khả thi, góp phần giúp ACB xây dựng được chính sách hợp lý và tạo ra các sản phẩm phù hợp nhằm mở rộng thị phần tại Thái Nguyên.